

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 1. Quæ arbor? & quis illius finis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

VERSUS 10.

Omnis ergo arbor, quae non facit fructum bonum excidetur, & in ignem mittetur.

QVÆSTIO I.

Quæ arbor? & quis illius finis?

§. 1. **R**adix est Abraham, securis iustitia Dei vindicatrix, & executrix. Excisio est everio Synagoga, & vniuscuiusque reprobi, in ignem proiecchio est damnatio. Fructus est bona opera, interna, externa.

Quæ ex sententiâ bona opera salutis necessaria esse conuincimus, & vehementer id monuit Aug. serm. 66. *Bona opera de tempore. Probat enim penitentiam sterilem esse non debere. Quo detestabilius est Lutheri error, qui ad salutem. Tom. 1. Witteb. edito scribit. Dicere: Bona opera esse necessaria ad salutem; legem, & Evangelium confundit, tantâ quidem iacturâ & detrimento, quantum ratio humana neg, cõprehendere, neg, intelligere potest. Et eodẽ loco. Lubrica est oratio & vana sic pronuntiare: fidem quidem operibus & meritis nisi non debere, sed tamen necesse esse habere bona opera, tanquam necessaria ad salutem. Hoc totum nihil est. Si enim sunt necessaria ad salutem, salus sine ipsis venire non potest, & ergo non solâ fide saluamur: sed hoc falsum est, & ab vniuersâ Scripturâ dissentit.*

Ioannes pro necessitate operum pugnat. Eam moribus noxiam, & blasphemam sic fulminat Ioannes, operum seu fructuum fidus exactor. *Omnis arbor quæ non facit fructum bonum excidetur, & in ignem mittetur. Manere in radice, & occupare terram arbor non finitur, nisi fructus ferat; καπερ οὗτος seu fructificatio arboris necessaria est, ut ne excidatur, & in ignem mittatur, similitudo arboris ergo requirit, ut bona opera homini necessaria dicamus, ne ille damnetur. Arbor ste ilis & infructuosa igni terreno addicitur, homo sine operibus bonis infernali. Non de meritis aut causis agit Lutherus, & eum secuta Synodus Mansfeldica c. de operibus. Sed negant esse omnino necessaria, quia sola fides satis sit. Huic igitur penitus repugnat, quod Lutherus habet Tom. 7. p. 65. Witteb. Nul- lum opus, nullum mandatum necessarium est Christi ad salutem. Quia fructus arboris necessarius est, ne exuratur. Quia hoc mandatum; Facite fructus dignos penitentia, necessarium est. Itaque à Lutheranis post mortem Luther. vehementer oppugnatus est ille error, & constat ex Synodo Islebica anno 1559. Islebij habita. A- iunt enim, Primum in Academijs latuisse, deinde in sugges- sum erupisse sententiam de necessitate operum. Erasmus Sar- cerius negauit esse causas meritorias, asseruit esse con- seruatrices, quod postea reuocauit. Imo Synodus ad- eo insanit, ut etiam speret damnatum in hac propo- sitionem: Opera bona opera sunt necessaria ad salutem, non quod bona opera non sint necessaria, sed quod ad salutem non sint necessaria. Imo in confutatione a. g. 7. Nouitatem ne- gant esse necessariam ad salutem.*

Opera nec
ut causa,
nec ut con-
ditio neces-
saria quida
putant.

Mansfeldi-
ca Synodus
infesta bo-
nis operib.

Deniq; obiectionem 14. sic proponunt: *Omnis arbor quæ non facit fructus bonos, præciditur & in ignem proicitur. Est autem necessarium ad salutem, ut quis in ignem non proiciatur. Ergo facere bona opera est necessarium ad salutem.*

Respondent. Et hoc argumentum est vitiosum. Plus est enim in conclusione quam in præmissis. In maiore ponuntur bona o- pera pro fructibus fidei. In conclusione pro efficientibus & meri- toriis causis salutis.

Opera ne-
cessaria
sunt, et si
merita non
essent.

Verum in primis hæc saltem pars erroris illorũ con- uincitur. Opera non esse necessaria, licet de meritis non a- gatur; atq; damnari Lutheri propositionem, quam supra citauimus. Deinde ipsi negant dicendum bona opera cau- sam esse sine qua non. Quomodo vero hunc locum

interpretantur, & alios? Bona opera esse necessaria ad salutem, quia de fide testificantur, vel sequuntur. Sic num. 26. Ita sensus erit. *Omnis arbor quæ non facit fructum bonum, exci- detur. Hoc est: Omnis arbor, de qua non testificatur fructus bonus, excidetur. Primo quidem futile est effugium; Non facit fructum, id est, fructus de arbore non testificatur. Deinde fuga sua se magis intrinca. Si enim arbor, de qua non testificatur fructus, excidetur, ergo & illa, quæ non facit. Plus igitur exigunt quam Ioannes, ille fru- ctum bonum, hi fructum bonum testificari. Testa- ri de arboris bonitate non potest fructus, nisi quæ mar- bor fecit. Dogma igitur eorum quod multi iam etiam ex illis damnant, Concilio Ioannis planè euerit.*

§. 2. Non modo Antinomor in quiqu; illis fauent profanitatem hinc confutamus, sed etiam merita bo- norum operum probamus. Securus ad radicem posita est, hæc arbor excidit, illa relinquitur, rigatur, pur- gatur; cur id facit agricola? Quia illa bonos fructus fa- cit, hæc nullos, vel malos. Pari modo cur hic celo in- fertur? ille gehennæ addicitur, quia hic facit vvas, ille labruscas, in hoc iustitia, in illo clamor est. Mala opera meriti penam illi concedunt. Bona, ex gratia & pro- missione Dei gratuita mereri mercedem, nos hic locus docet: quoniam faciunt fructus dignos penitentia, non exciduntur. Salutis ergo seu gloriæ causa partia- les sunt & subordinatæ. Cur arborem illam excidis? quia infructuosa est. Cur hanc relinquis? quia ecce o- nerata est pomis. Poma ergo rationem continent, ut non excidatur. at vnde sumitur ratio non damna- di, inde est causa saluandi. nec vis argumenti infringitur. Si dicas. Vitem non excido, quia producti botri de eius fecunditate restantur. oleam excido, quia ca- ret testibus fertilitatis suæ, oliuis: vtrinque ratio ex fructu sumitur, ratio moralis, quam patres nostri, & nos meritum appellamus.

VERSUS 11.

Ego quidem baptizo vos aqua in penitentiam, qui autem post me ven- turus est, fortior me est, cuius non sum dignus calceamenta portare, ipse vos baptizabit in Spiritu san- cto, & igni.

QVÆSTIO I.

Quæ distinctio baptismi Ioannis & Christi?

§. 1. **M**ultis modis sagitata est nostris temporibus questio. Sancti Patres docent baptismum Ioannis & nostrum differre tanquam duos diuersos. Hæretici contrario. Vnum eundemq; esse, sed in illo aliud facere Ioannem, aliud Dominum. Ioannis esse ministerium, Christi operationem gratiæ. Nunc igitur verba expendamus, & litem ex vero decidamus. Ad- uersariorum opinionem clarissime Bullingerus nobis produxit. Hæc eius verba sunt. [Concertatum est multis ex huius loci occasione de differentia baptismi Ioannis & Christi siue Apostolorum, verum si rem rectè expendamus, inueniemus externum baptismum Ioannis, hoc est ipsam ceremoniâ & baptizandi ritum, imo & virtutē. opus nihil differre ab Apostolorum ba- ptismo. Ioannes n. aqua baptizat in nomine Domini, & baptizat ad penitentia & remissionē peccatorū. Ad Bullingerum eundem modū baptizarunt et Apostoli. Quod internā ait: Nihil baptismi virtutē attinet, vobis, solus Deus operatus, differre. Ergo q. Ioannes dixit, Ego quidem baptizo vos aqua, qui post me veniet baptizabit Spiritu sancto, dis- cere, qui uit personas ministrorum à persona Christi, & exter- num